

Ishaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
10 "

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriskem in Gradiscanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Čezbršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Iz učiteljskih krogov.

Naš škof Sedej so jako brumni gospod. Med svojimi ovcami imajo tudi učiteljstvo, na katero obračajo posebno pozornost. V Solnogradu so se blagovolili potožiti, kake grozovitosti uganja učiteljstvo in to nota bene nekaznovano. Na Sv. Goro so pisali v solzah sanemu prezasušnemu skopitarju Rustiju pismo, kako pri srcu so jim »Zlonski«.

Vstanovili so tudi prekrščanski časnik »Novi čas«, v katerem odkladajo razni naši več ali manj posvečeni prijatelji svoje krščanske odpadke, tiče se ljubljene učiteljstva.

Ravno zadnja številka tega božjega lista ljubeznjivo boža ajdovske abecedarje, ki grešniki niso prišli se pripogibat in klečat pred Njegovo Veličanstvenost, ki je po občmah birnovala in pobirala pristojbine ter si krepčala pri z najboljšimi jedili obtoženih mizah svoj šibki želodec. To je res grozno! Nekaj nemški škof (menda Tirolec) je rekel, da je navaden duhovnik še več kot Bog, da mu mora biti še Bog podložen — kaj je torej šole škof in potem nadškof? Nekaj človeški bog, ki se na mehkem in zaprt pripelje, ki najbolje je in najslajše pije pa da se še kdo brani mu lizati pete in mu poljubiti dišečo roko! To je satansko! Vse se neha, in učiteljstvo je prava golazen!

Kako gniljivo je vendar, da potem škofovo glasilo »Novi čas« tako vzvišeno popisuje to učiteljstvo in bolje barabstvo, ki živi od kmetovih žuljev, ki dere iz kmeta zadnji vinar, ki se masti v obilnosti (13 kron na dan zaslužka), ki ga peha v nevero in naravnost izroča hudiču itd. itd.

In to bo tudi tako! »Novi čas« gotovo ne laže, ker je pač sveti škofov list

No, naše ljudstvo mora torej na boj. Sablje bodo zazvenele in tekla bo obila, vroča kri učiteljev. Toda vaj bo treba, ker odvadil se je prosti Slovenec noža in puške. Davno je že, ko je v sili in stiski

pograbil za bojno orožje. (Kmečki punti). Zadnjič je je nabil, da bi se rešil grofovskih in farških pijavk, naperil je svoje orožje v opravičeni jezi proti samostanom in farovžem, ki so v zvezi z vlado in velikaši odirali do kosti ubogo kmečko paró, prav tako, kakor se še sedaj godi to v neki deželi

Pri nas seveda ni tega; samo učitelj je, ki žre in dere ljudstvo. Ta ostuda ima celo do 50 in 70 gold. na mesec, pa včasih še kako robidnico vtrga zastoj gredeč ob poti!

Katoliški možje in zlasti ljudski prijatelji ne vleče nikdo vinarja. Gregorčič n. pr. živi ob sami božji besedi, Foncelj daja vsak dan denar preč. Breccelj ordinira zastoj in po vrhu daje še zdravila brezplačno, Kremžar živi od same občestne zelenjave (zato je pa zelen).

Zaplenjeno

V Kaloči na Ogrskem je umrl sedaj škof, ki gotovo ni imel nikake plače, a je zapustil vendar nam 225.000 kron. Kak dobrotnik!

Bivši učitelj Zega ima nekje nekega Pirha privezanega. Te dni ga je spustil, da mu je razodel, kak strašen glodavec ljudstva je učitelj. Svet je strmel nad tem učenim pirhastim številkarjem! Zega kot deževni poslanec, ki je po pokojni soproggi podedoval obile tisočake, da z njimi sedaj ljudi pritiska ter lenuhari in brezskrbno živi, se je takoj odločil, da se svoji neopravičeni in nezasluženi pokojnini odpoje. To bo dal lep zgled bogatim

penzionistom, ki naj pomagajo kmetu, kateri res nikoli nima ni penziona niti počitka. To pa stori Zega — Bog mu daj zdravje in pravo pamet — le zato, ker ljubi kmeta in ker je njegov dični zastopnik. Ker ni bil več dober za učitelja, je pa poslanec postal

(To je po »Novočasarsko« napisano brez najmanjšega zlega namena, le v večo čast in slavo božjo in za boljo prebavo dobrim ljudem. Opomba pisčeva.)

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

»Razbojništvo« v Brjah. — S kakim truščem je »Prismojenec« pisal o rajbojništvu v Brjah, je znano. Jepe je kljukal noč in dan in še kaplan mu je baje pomagal praskati po papirju za poštenjaka »Prismojenca«. Dvignili so žendamerijo in ves aparat proti mladeničem, ki da so na žico čuke lovili. Konec vsega pa je, da so vsi gledé nastavljanja žice oproščeni. Le dva mladeniča, ki sta se posebe v neki hiši izrazila, da bi bilo treba čuke »namazati« ozir. »kamenjati«, obsodil je strogi sodnik v globo ozir. nekaj zapora. Zdaj pa naj se »Prismojenec« in žabeljski tatiški čuki primejo za — kljun?

Iz tolminskega okraja.

Iz Podbrda. — (Računi našega župnika.) Pred štirimi ali petimi leti sta umrla tukajšnja cerkvena ključarja, katerima morata slediti druga dva na novo predlagana in potrjena moža. V to svrhu izbere in predlaga županstvo 4 možje, katere predloži žup. uradu, da si iz predlaganih dva izbere, potrdi in vpiše. To bi se bilo moralo tudi pri nas zgoditi, ker tudi mi živimo v dvajsetem stoletju in smo vsled tega desežni splošnih postavnih pravic. Nasprotnega mnenja pa je naš širok znani župnik Kragelj.

Kakor že gori omenjeno, moralo bi županstvo predložiti župnemu uradu možje, izmed katerih bi si bil župnik lahko iz-

bral dva ključarja, katera bi bil pač hotel. Ali naš župnik se je zbal, da bi bili mogoče taki možje predlagani, kateri bi točno in vestno izpolnjevali dolžnost in kateri bi morebiti ne hoteli biti njegovo slepo orodje in vsled česar ne bi mogel Don Valentin delati s cerkvenim premoženjem, kakor sedaj dela. Zato se je ta »samosvoj« veljak požuril in kratkomalo meni nič, tebi nič po svoji volji predlagal, izbral in mogoče prav veliko vpisal nova ključarja. Kako morata biti in kako delati, to si pač lahko vsak misli, ko si jih je župnik sam izbral in ko je še celo eden našega cerkvenika brat, to je pravi župnikovo oproda ali boljše rečeno njegov brezvoljen hlapec. Kdor zna, pa zna, in naš Tine zna.

Torej poslušajte! Ker je župnik vedel, kake ključarje ima za revizorje, se mu ni niti vredno zdelo vprašati, kaj in kako, ker bi bilo to po njegovem prepričanju tratenje dragega časa, kar je tudi res, kajti hlapec stori, kar ti ukažem! Tako je naš župnik pred dvema letoma kar čez noč odstavil staro cerkveno ograjo, stare stopnice, katere je pa nadomestil s novimi. Ako ga je kak občinar vprašal, kdo bo to plačal, odgovoril mu je, da cerkev, in kar bo primanjkovalo, dal bo gospod Wolf, kanonik v Gorici.

Se razume, da je bil z navedenim pojasnilom vsak zadovoljen. Radi naprave nove cerkvene ograje pa se je zatekel k občinskemu zastopnikom, da je ne more narediti, ker nima več denarja, kateri so mu res pripomogli z namenom, da bo delo vsaj popolnoma končano. Kaj mislite, da je bil naš okrogli Tine konečno zadovoljen? Kaj še! On ni tega vajen. Zato prične kar naenkrat zopet delovati, namreč odstranjevati in trgati na zvoniku star omet in tako spraviti skoro cel zvonik v nepotrebno popravo; se razume zopet brez vsakega vprašanja in dovoljenja občinarjev. Na čegave stroške, tega še danes ne vemo. Od neke strani se je zvedelo, da je glavarstvo zahtevalo od župnika račune, katere je baje tudi predložil. Kako so računi sestavljeni, tega še ne ve-

Kapitan Hatteras

ali

Angleži ra severnem tečaju.

Francoški spisal Jules Verne. — Prevel O. I.

(Dalje).

Veter se je bil k sreči izprevrigel v jug in šajka je plavala za njim naravnost proti severu, v nevarnosti, da se razbije; vendar je dirjala z brezumno hitrostjo; na pečine, skale, ali ledovje bi bila lahko vsak trenutek zadela, kjer bi se bila najno razbila v kosce.

Vendar ni nobeden teh mož ugovarjal, nihče ni črnil pametne besede in besno so drli v nevarnost. Polotilo se jih je hrepenenje po nepoznanem. Drvili so se dalje ne slepi, temveč zaslepljeni, ne da bi se v svoji nestrpnosti še zadovoljili z neznanom naglim tekam. Hatteras je nepremično držal drog v svoji smeri sredi pečnih se valov, ki jih je vihar ožigosal.

Med tem pa se je jelo čutiti, da se bliža obrežje; v zraku so se kazali posebni pojavi. Naenkrat se megla pretrga, kakor bi veter razparal zastor in za trenutek se je biskona prikazal na obzorju neizmerno visok steber plamena, ki se je dvigal proti nebu.

»Ognjenik! ognjenik!« zakriče vsi iz enega grla. Toda strašna prikazen je že izginila; veter se je izprevrigel v jugovzhod, zasukal šajko in jo tiral od te nedostopne zemlje proč.

»Prokleta!« zarentači Hatteras ter vleče skupaj jadro; »tri milje nismo bili več proč od obrežja!«

Hatteras se ni mogel ustavljati sili viharja; toda uklonil se ni, temveč se krčevito upiral vetru, ki je z nepopisljivo besnostjo vdaril na dan. Včasih se je šajka prevrnila na stran, da se je bilo bati, da se ves gredelj nakrat ne obrne na vrh. Vendar ga je krmilo še potisnilo nazaj, kakor jezdec z uzdo in ostrogo vzpodbode konja, ki se mu že kolena šibe, da bi se vrgel na hrbet.

Hatteras s svojimi razmršenimi lasmi je imel roko kakor prikovano na krmilu; bil je duša male ladjice in bil z njo eno kakor jezdec in konj v diru.

Nakrat zazre strašen prizor. Komaj deset sežnjev proč se je zibala ogromna ledena klada na vrhu razburkanega valovja; dvigala se je in padala kakor šajka; če bi se šajke smo dotaknila v padcu, bi jo razbila.

Toda poleg te nevarnosti, da se šajka pogrezne v globočino, se pokaže še druga ne manj strašna nevarnost: kajti drveči se led je bil preobložen z belimi medvedi, ki so se tiščali drug drugega in bili vsi preplašeni.

»Medvedje! medvedje!« vikne Bell s pritajenim glasom.

In vsak je s strahom opazil isto.

Led je strašno omahoval; včasih se je tako nagnil, da so se zveri valile druga preko druge. Tedaj so grozno zamoljali, da so se skoro merili z bučanjem viharja, in strašen koncert se je slišal iz plavajočega zverinjaka.

Če ledeni splav omahne, in se medvedje prevrnejo proti šajki, bodo skušali splezati v njo.

Kak črt ure, ki je bil dolg kakor stoletje, pločeta tako šalupa in led drug poleg drugega, sedaj se oddaljuje do dvajset sežnjev, sedaj zopet približevaje se, da bi

skoro trčila drug ob drugega. Sedaj se je dvigala šajka nad ledom, sedaj led nad šajko, in plašnim pošastim bi se bilo treba samo izpustiti.

Hatteras in njegovi tovariši so nemo zrl; niti na misel jim ni prišlo, da bi se s pomočjo krmila oddaljili od te nevarne okolice, in z neomajno vztrajnostjo so se držali v svoji smeri. Neki zmedeni občutki so se polastili njihovega duha, ki so prihajali bolj od strmenja kakor strahu. Občudovali so, in strašni prizor je le še izpopolnil boj elementov.

Končno se je oddaljil led, ki ga je tiral s seboj veter, katerema se je šajka s povitim jadrom lažje ustavljala, in izginil je v temno meglo; samo od časa do časa se je še čulo daljnje momljanje zverinskih pošastí.

V tem hipu se je vihar podvojil in znel z nepopisljivo besnostjo. Šalupa je dvigalo nauvalove, jo zgrabilo in sukalo s tako naglostjo, da bi se moralo človeku v glavi zvrzeti. Jadro se je odtrgalo in odfrčalo kakor ptica. V vrtincu valov se je delala okrogla uknja, proti kateri je vlekle in tiralo mornarje z neodoljivo silo. Pojagoma so se jeli pogrezati; v sredi vrtinca jih je privlačna sila takrekoč vsesovala in požirala žive.

Vsi so skočili po koncu in se potrto pogledali drug drugega. Vrtelo se jim je v glavi in občutili so neizrekljiv strah pred žrelom.

V trenutku pa se šalupa postavi po koncu in s silo lastne hitrosti se požene izven okrožja privlačne sile. Altamonta, doktorja in Bella vrže nazaj na klopi. Ko se dvignejo, je Hatteras že izginil.

Bilo je ob dveh zjutraj.

mo, a toliko nam je pa znano, da župniku dolžuje sv. Miklavž, namreč naša cerkev, en tisoč sedem sto kron, kar je po našem mnenju sploh nemogoče, kajti pred navedenimi popravami se je sam po gostilnah večkrat izrazil da si niti prašička ne more kupiti, dokler ne dobi pri »ofru«.

»Od kje torej naenkrat tisoč sedem sto kron? Tuhtal je, kako priti iz zagate. Prevdarjal je, kdo me zamore rešiti? Kdo drugi nego občinski zastopniki? Ti pa morajo biti pristni »Kraguljevci«, zato si je naš župnik že zbral za prihodnje občinske volitve, katere bodo v kratkem, svojega mežnarja, kateri bi potem po njegovem receptu zagovarjal njegovo zaženo delo. Gospod župnik! Iz te moke ne bo kruha, k večjemu, ako vam plača sam sveti Miklavž!

Iz Tolmina. — Kakor je videti, se je zaključila gledališka sezona v Tolminu z opereto »Ljubki mornarji«, katero se je igralo že 28. avgusta. — Torej že več ko dva meseca ni bilo nobene predstave, akoravno imajo diletantne na razpolago krasen in prostoren oder. Kaj je temu krivo? Nesložnost in brezbrižnost. Najli zaspj tudi dramatični odsek, kakor je zaspal pevski zbor Rok, bral, društva? To se ne sme zgoditi! Tolminci in Tolminke vzbudite se iz spanja, vrzite od sebe vse medsebojne prepire ter imejte pred očmi pregovor: »v edinosti je moč!« Le s složnim delom boste napredovali in vam se bo imelo ljudstvo naših gora zahvaliti za večjo izobrazbo. Skrbite za naraščaj in mislite tudi na to, da je oder, ki je stal blizu 3000 K, tu popolnoma zastoj! Na delo torej, dokler še ni prepozno.

Tolminec.

Iz goriške okolice.

Iz obeh Vrtojb. — (Cerkven proračun. »Občinski dom«. Cesta.) Ni v deželi tako pobožnih ljudi kakor smo ravno mi obojni Vrtojbčani. Mi imamo dve cerkvi, dva organista, dva cerkvena pevska zbora, dva mežnarja in še tri v rezervi. In ta pobožnost nas stane mnogo denarja in malo molitve. Ker se mašni obredi vršijo enkrat v eni drugi v drugi cerkvi, se ljudstvo popraša in konečno ostane doma. Tumovci pa sploh ne poznajo cerkve od znotraj. Mi pa »agrarci«, ker nas motijo škripajoče orglje in hrupavi pevci v molitvi, si pa na prste prešteva mo dohodke in izdatke. Vsled tega je gotovo pri vsakej tili maši več molitve, kakor pri škripajoči godbi in petju, ki nas zelo drago stane. Ako pogledamo v cerkveni proračun za bodoče leto, nas stane vsaka slov. peta maša do 50 K in brez molitve! Torej naši občinski odborniki, pogruntajte vse to pri potrjenju obč. proračunov cerkvi. In skušajte vpeljati, da bi eno leto se maševalo v eni cerkvi in drugo leto v drugi, prihranite polovico troškov in bode več molitve. Kajti čas pride,

da porabite sedanje cerkve, ki so že tako premale, za drugo, in sezidate na pokopališču novo, ki je ravno na sredini. Ker v tem sedanjem položaju cerkvenih obredov postajamo že smešni in trpimo škodo.

Tudi pri nas je vstreženo srčni želji nekaterih, ki so hoteli, da si naprti občina še več dolga na svoje že tako preveč obložene rane. Vrtojba je dobila svoj »občinski dom« ali vsaj nekaj takega. Nismo nasprotni temu in tudi nismo bili. Ali če se že vstvarja kaj takega, naj se upošteva krajevne razmere, tako da bi imela res občina nekaj lepega in praktično uporabljivega. Oni, ki se razumejo na stvar in ki so pri zidanju te stavbe najbolj zainteresirani, trdijo, da ne bo imelo poslopje kake posebne praktične vrednosti. To samo beležimo. »Počakaj — in bomo videli«, je rekel slepec.

O cesti, ki pelje skozi našo občino, to-le: Ali res ni nobenega faktorja, ki bi nekaterim gospodom povedal, da ni lepo — če ne kaj drugega — da se odteka gnojnica z dvorišč, skozi jamo v zidu čez deželno cesto v občestni jarek. Za danes naj zadostuje to. Drugo pot — če ne bo to pomagalo — si pobljže ogledamo te gospode. Morda tako, da jim ne bo prijetno.

Iz Solkana. — (Katoliški mož, ki pretepa svojo ženo.) V tukajšnjem katoliškem »izobraževalnem« društvu je bil ali je še v odboru katoliški mož J. S., ki rad pretepa svojo ženo, s katero ima 3 otroke. Orožniki so ga naznanili po zadnjem pretepu sodni oblasti in prišlo je do kazenske razprave v Gorici pred okrajno sodnijo. Tu pa je prosil in žena mu je odpustila z zahtevo, da prizna, da je res kriv. To je storil. V tisto hišo hodi tudi prepirljivi naš kaplan Zamar. Mi bi ne omenjali prepira in pretepa v hiši J. S., ali klerikalci se delajo tako svete in vzvišene ter venomer blatijo naprednjake; zato pa je na mestu pokazati, kakšni so pa oni! Po »izobraževalnih« katoliških društvih je surovost doma in klerikalci so pobeljeni grobovi; toda mavto jim že denemo proč, da jih bo videla javnost, kakšni tički so naši klerikalci.

Z Vogrskega. (Zrelost ljudstva je zmagala.) Klerikalni listi pisarijo o nas, da kako smo lovili okoli volilce in kaj počeli, da smo zmagali. Resnica pa je ta, da je postalo ljudstvo pri nas zrelo, videlo je, da klerikalno gospodarstvo ni v dobro obliži, zbrali smo se naprednjaki in šli pošteno in pogumno v boj, v svesti si, da se borimo za dobro stvar. In zmagali smo. Nikaka mešetarija, nikaka gonja, nikak pritisk — zrelost ljudstva je zmagala. Ni res, da so bili naprednjaki že na krmilu, res je, da niso bili, in res je, da so gospodarili v občini klerikalci. Sedaj pa je zrelost ljudstva strla moč klerikalizma v naši občini. Klerikalci so letali okoli

in lovili volilce ter obetali in vabili; zvalili so vse, kar je mogoče, iz Dornberga, Batuj, Prvačine. Šempasa, z velikansko silo so gonili ljudi skupaj, pa so vendar pogoreli. Pomagali so štirje nunci domači, prvaški Primožič je bil prišel po drugo blamažo na Vogrsko, prva ga je doletela doma v Prvačini, poklical so tudi obrama in batujskega Lebanovega Nacera, da sta agitirala, ali glejte: zrelost ljudstva je bila velika in zmagali smo naprednjaki. Taka je resnica — pa naj klerikalci pišejo in lažejo dalje, kar hočejo.

Iz St. Petra. — Ker se »Gorica« z dne 29. oktobra in 5. novembra porovno zaganja na tukajšnje »liberalce«, očitajoč jim, češ, da so zmagali pri zadnjih občinskih volitvah v tretjem razredu le s pomočjo zvižace, hočem in moram tudi v obrambo takoimenovane »liberalne« stranke nekaj poročati o isti »zvižaci«, katero nam klerikalna stranka predbaciva po devizi: rečem ti, da mi ne porečeš. Kdor pozna natančno tukajšnje razmere, mora uvideti, da je šempetersko ljudstvo skoraj vse proti dosedanjemu starešinstvu, in to ne toliko radi političnih nagibov kakor radi slabega občinskega gospodarstva. To antipatijo je staro starešinstvo tudi vže pred dolgim časom spoznalo in se zaradi tega tudi primerno pripravilo na občinske volitve, kakor se zna pripraviti le klerikalna stranka! Študirali in študirali so, kako bi te »liberalčke« osleparili. In iztuhtali so nekaj, kar se je začetkoma zdelo verjetno in čemur so nekateri naprednjaki tudi v resnici verjeli. Fingirali so namreč razkol v lastni stranki. Par tednov pred volitvami se je namreč razširila po vasi novica, da hočejo neki »bolj« klerikalni starešine dosedanjega baje »manj« klerikalnega župana palmiti s prestola. Župan se je tudi pritoževal, da mu »bolj« klerikalni delajo vedno sitnosti in da je županovanja vže sit. Tudi jaz sam sem imel nekje priliko slišati, ko je rekel, da ne mara več županovati. Pozneje se mu je pa zopet pozeležlo po županskem stolu, radi česar se je začel pogajati z »liberalno« stranko, o kateri je bil prepričan, da ni načeloma proti njegovim osebi. Šel je torej se pogajati h g. Val. Černicu, kjer so bile določene volilne liste proti »bolj« klerikalni stranki. Ker se je stvar zdela resna, so mu »liberalci« verjeli in postavili za kandidate tudi take može, ki so bili vže v starem starešinstvu. Do tu so klerikalci delali izvrstno. Fingirali so, da bolje niso mogli! Ker so bili sedaj gotovi, da so naprednjakom zmešali štrečno, vrgli so masko od sebe ter razglasili sporazum med »bolj« in »manj« klerikalnima. Napravili so hitro nove volilne liste. Posedica tega je bila, da so tudi naprednjaki volilne liste premenili, pustivši med kandidati III. razreda edinega »manj klerikalnega« župana. Sedaj vas vprašamo, kje in na kateri strani se je

delalo z zvižaco? Na naši ali vaši? Vsak človek, ki zna nekoliko misliti, mora priznati, da ste se edino vi posluževali zvižace, katera vam pa ni uspela. Hoteli ste, da bi naša stranka volila iste može kot vaša a posrečilo se vam je to le glede županovne osebe! In sedaj ste še tako impertinentni, da očitata naši stranki zvižaco! Sram vas bilo! Po krivici nam očitata zvižaco mi pa vam še nekaj gršega očitamo, a to po pravici. Očitamo vam kršenje zakona pri volilni komisiji, radi česar je bil vložen tudi rekurz. In vedite tudi, da smo imeli toliko poguma vložiti ga, dasi se vi v zadnji »Gorici« temu čudite, kako je to mogoče! Za danes zadosti! Nakupičeni materiala hočem prihraniti za pozneje.

Miroslav Brumat.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Vrtojbi. — V nedeljo 16. oktobra se je nabralo pri otroški zabavi v gostilni g. Ivana Černeta 5 K za družbo. Denar se je poslal v Ljubljano. — Kaj dela pa vodstvo družbine podružnice v Vrtojbi?? Ven iz mrtvila!!

Za družbo sv. Cirila in Metoda K 5. — povodom obč. volitev nabral g. Leop. Gregorič z Vogrskega na predlog g. naduč. Sedevičiča. Med darovalci so bili tudi volilci iz Prvačine. — Hvala vsem!

Domače vesti.

Boj za oslovo senco. — Najvišji sklep, ki je zaključil deželni zbor, je klerikalcem zmešal glave. »Gorica« je konfuzna, da brca in laže v vsaki številki drugače. Najprvo je trdila, da je došel namestnik v Gorico že do popoldne ter prinesel v Trstu spisan Najvišji odlok. — Na moj odgovor je pa pripovedovala, da je namestnik ob 3. popoldne predsedoval seji dež. šol. sveta. Na to pa šteje minute in ure za brzojavno sporočilo z Dunaja v Trst in vožnjo po železnici iz Trsta v Gorico. — Nepotreben trud! Ni res to, da je bil namestnik že ob 3. popoldne v deželni hiši! In kdo naj zdaj preiskuje, s katerim vlakom se je pripeljal namestnik v Gorico? Saj vemo, da pride v najmanj poslih z avtomobilom hitreje nego z železnico! In kdo vé to, ali je namestnik odšel iz Trsta v Gorico že z Najvišjim sklepom v žepu ali pa da je dobil brzojavko šele v Gorico, kamor je šel prvotno z drugačnimi nameni? — Preiskovanje teh podrobnosti bi bil boj za oslovo senco. — »Gorica« je falsifikovala tudi moje besede, da je »odločitev padla do 1 ure« v »ob eni uri.« Kdaj natančno med 12 in 1 popoldne je padla odločitev, ne vem, ali toliko je za me gotovo, da je bilo do 1 ure že vse končano. — Sicer pa se je

XXIII.

Angleška zastava.

V prvem hipu se privije iz prsi vseh štirih obupen krik.

»Hatteras!« kliče doktor.

»Izgubil!« vikneta Johnson in Bell.

»Izgubljen!«

Ozro se okrog sebe, a ne vidijo ničesar na razburkanem morju. Duk laja obupno in hoče planiti v valove, da ga Bell komaj pridrži.

»Primite za krmilo, Altamont«, reče doktor, »in napravimo vse moči, da najdemo nesrečnega kapitana«.

Johnson in Bell sedeta zopet na klopi, Altamont zgrabi za krmilo in šalupa se zopet vravna v smer vetra.

Johnson in Bell pričneta brodirati po vodi; celo uro ne zapuste mesta nesreče. Iščejo in iščejo, toda zastoj. Nesrečni Hatteras je prišel orkanu v kremplje in se je izgubil.

Izgubljen! tako blizu tečaja! tako blizu svojega cilja, da ga je že lahko z očmi videl!

Doktor je klical, kričal in streljal s svojo puško; Duk se mu je pridružil s svojim otožnim tuljenjem; a nikakega odgovora nista čula kapitanova prijatelja. Tedaj se je Clawbonny-a polotila »oboka žalost, glavo si je zakril z rokama in tovariši slišali jokati.

Tako daleč še od cilja, brez kakega krmila ali konca deske Hatteras ne more živ dospeti do obrežja, in mogoče je le, da pride do že zaželjene zemlje njegovo z vodo napeto in obtolčeno truplo.

Po enourn in iskanju so se morali napotiti proti severu in se boriti z zadnjimi izbruhji viharja.

»Dne 11. julija ob petih zjutraj se je veter polegel in valovi so potihnili; nebo se je zjasnilo in ne tri milje

daleč se je pokazala zemlja v vsem svojem blišču. Bil je to otok, ali bolj ognjenik, ki se je kakor kak stolp dvigal proti nebu na severnem tečaju sveta. Gora je v svojem polnem delovanju bljuvala goreče kamenje in razbeljeno skalovje; zdelo se je, da se trese kakor kak mogočen sopihajoč velikan. Izbljuvane mase so se dvigale visoko proti nebu med rdečim plamenom in med toki lave, ki se je valila po pobočju gore v silnih nalivih. Tu so se vile žareče kače med kadečim se skalovjem, ondi so padali goreči slapovi med škrlatastimi parami, in še nižje doli je drla po kipečem ustju v morje ognjena reka, nastala iz tisoč ognjenih potokov.

Ognjenik je imel samo eno žrelo, kakor se je videlo, iz katerega so švigali ognjeni oblaki, razsvetljeni od švigajočih bliskov; elektrika je morala igrati važno vlogo v tem veličastnem pojavu.

Nad sopihajočim plamenom se je valil neizmeren steber dimu, spodaj rdeč, zgoraj črn. Veličastno se je dvigal proti nebu in se v debelih zavinkih motal v oblake. Nebo je bilo sivo, pepelnato barvano.

Sedaj je doktor spoznal, da je morala ona temina ob viharju prihajati od pepela, ki se je kakor neprodirljiv zastor razgrnil pred solncem. Spomnil se je sličnega dejstva iz leta 1812., ko so pepelnati oblaki, ki jih je izbljuval ognjenih Saint Vincent, zakrili otok Barbad in ga pri belem dnevu zavili v črno temo.

Ogenj bljuvajoče skalovje, ki se je dvigalo iz oceana, je bilo tisoč sežnjev visoko, približno toliko kakor Hecla. Iz vrha do vnožja potegnjena črta je tvorila z obzorjem približno kot enajstih stopinj.

Čim bolj se je šalupa bližala, bolj se je ognjenik vzdigoval iz valov. O rastlinstvu ni bilo videti sledu; niti obrežnega obrobka ni imel in strmo pobočje je navpično padalo v morje.

»Bomo-li mogli pristati?« reče doktor.

»Veter nas žene tja.« odvrne Altamont.

»Toda jaz ne vidim niti koščka obrežja, kamor bi mogli stopiti.«

»Od daleč vidi se tako.« meni Johnson; »vendar se že najde kak koticček za šalupo; več pa ne potrebujemo.«

»Torej naprej!« reče Clawbonny žalostno. Doktor ni imel več oči za čudno zemljo, ki je vstajala pred njim. Zemlja tečaja je pač bila pred njim, ni pa bilo človeka, ki jo je odkril.

Pet sto korakov od pečine na okrog je morje vrelo od podzemeljeskega ognja. Otok, ki ga je oblivalo, po obsegu ni mogel meriti več kakor osem do deset milj, in kolikor se je dalo presoditi, se je nahajal prav blizu tečaja, če ni šia zemeljska os ravno skozi njega.

Ko se brodarji približajo obrežju, zapazijo majhen zaliv, ki je zadostoval za zavetje njihove šajke. Brez pomisleka zavijeje proti njemu s strahom, da najdejo ondi truplo kapitana, ki ga je vihar zalučal na obrežje. Vendar ni bilo z lepa misliti na to, da bi ondi ležalo mirno kako truplo, kajti brežine ni bilo in morje se je zaganjalo daleč v okršene pečine. Debel pepel je pokrival tla, kjer so se nehali valovi in kamor še ni stopila človeška noga.

Končno zdrči šalupa skozi ozko odprtino med dvema pečinama, segajočima do morske g'adine, in tu je bila popolnoma zavarovana pred kipečimi valovi.

Tedaj prične Duk še otožneje tuliti in klicati kapitana v svojem ginljivem jeziku; tirjal ga je od neusmiljenega morja in od brezčutnega skalovja. Ko je tako zaman lajal ing a doktor gladil z roko, da bi ga pomiril, je naredil zvesti pes silovit skok in se prvi pognal na pečine med pepel, ki se je kakor oblak dvignil okrog njega.

»Duk! sem, Duk!« kliče doktor.

A Duk ga ne posluša in izgine. Tedaj se prično izkrcavati; Clawbonny in njegovi trije tovariši stopijo na suho ter varno priklenejo šajko.

odlično poročilo, priobčeno v vseh du-
rajskih listih, naslanjalo na m.o.j.o. spome-
nico, — in s tem je povedano vse. Žal mi
je, da moram že ponovno v tem »boju za
oslovo senco« braniti svojo osebnost čast
nasproti klerikalnim spletkarjem.

A. Gabršček.

Umrli je v Benetkah pater Dominik
Kapi že v precejšnji starosti. Pokojni je ži-
vel v Gorici dolgo vrsto let kot semeniški
profesor, bil je znan propagator katoliških
idej pa ne toliko v politiške kot v verske
svrhe. Pred 4 leti je vstopil v red jezuitov
ter se preselil v Benetke, kjer ga je sedaj
zajela smrt.

Novi krški škof. — Za škofa v Celov-
cu je imenovan dr. Baltazar Kaltner, mož,
ki ne zna niti besedice slovensko, dasi je
tretjina vernikov krške škofije sloven-
ska! Pa pravijo, da je cerkev vsem na-
rodom jednako pravična!

Kaj imajo in koliko pravzaprav ve-
ljajo. — Priobčili smo doslej pod tem
zaglavjem en članek pa je Gregorčičeva
»Gorica« že vsa iz sebe. Tako bahavim
klerikalcem reči v obraz, da nimajo nič
in ne veljajo nič ter da živijo le od slep-
ljenja in sleparjenja ljudstva ter najhuj-
šega teroriziranja — to jih boli. Že ume-
jemo in vemo, kako vedno kričijo na vse
grlo ob takih prilikah. Prav, naj le kri-
čijo in pilhajo kot gadje; s tem najbolj po-
trijujejo člankarjevo resnico. Ni pa res,
da bi bil člankar v »Soči« vpil, »da je vse
naše, vse za nami«. Člankar črta le, kako
so bahavi klerikalci, kako pa je v resnici
velikava moč le imaginarna: domišljavost
velikanska, drugega pa nič. Tudi o »re-
kviemu« pišejo. No, na »rekviem« naj se
le pripravi dr. Gregorčič pa kar v kleri-
kalni stranki mu ga zapojejo. Drugoga ne
rečemo nič.

Slovenske delavce odstavljajo, spre-
jemajo pa laške. — V Podgori odslavlja
tvrška Ast & Co slovenske delavce, ki so
zaposleni pri stavbenih delih v papir-
nici ter jih nadomešča s tujimi laškimi
delavci. Doslej so bili dobri, sedaj pa kar
odslavlja Slovence ter sprejemajo La-
he! Pred kratkim so jih odslovili naenkrat
70, na to jih odpušča po malem ter na-
domešča z laškimi. Ravateljstvo pa-
pirnice bi moralo kaj ukreniti z drugimi
faktorji v Podgori vred, da ne bodo tuj-
ci jemali kruha izpred ust domačinom.

Ponesrečil je g. Fr. Mozetič, starosta
Sokola v Prvačini; ko se je vračal z g.
Kozmom proti Prvačini, se je splašil konj,
bilo je proti večeru, ko je šel mimo vlak
ter se spustil v tek. Zaman sta skušala
vstaviti voz, ki se je slednjič zvrnil v jarek.
Kozem se je pri padcu le malo pobil, ali
Mozetič ima zlomljeno nogo v stegnu; pri-
peljali so ga takoj v goriško bolnišnico.

Vest o nesreči, ki je zadela gosp.
Mozetiča, je vzbudila sočutje pri vseh, ki
ga poznajo; vsi žele, da skoro okreva.

Garibaldijske uniforme deželnih slug.
— Včerajšnjih »Slovenec« se pridružuje
»Soči« v obsodbi sklepa goriškega de-
želnega odbora, da morajo nositi deželni
sluge nove garibaldijske uniforme. Res
lepo od »Slovenca«. Ne vemo pa, če bo-
sta z njegovo obsodbo zadovoljna kleri-
kalna deželna odbornika, Berbuč in dr.
Štepančič. Pri takih stvareh mora biti
»Slovenec« v bodoče bolj previden in naj
upoštevava vedno in vedno dejstvo, da sta
takih in enakih smešnih novotarij sokriva
klerikalna slovenska deželna odbornika,
katerihna bi radi zveze z laškimi liberalci
mogoče boj pristojala garibaldijska uni-
forma kakor pa slugam deželnih uradov!

Nesreča. — V tovarni v Ajdovščini
je ponesrečila 16-letna Franja Marec. Ko
se je pripognila, da pobere neko reč pri
stroju, je obrnila glavo tako, da jej je
stroj zadal dve težki rani. Prenesli so jo
v goriško bolnišnico, kjer so jo takoj ope-
rirali. Stanje njeno je nevarno.

»Šklaf dur« za 30 K. — Mesar K. Il-
licher v Gorici je nahrulil in razžalil ne-
kega Slovence iz okolice, s katerim je
bil v kupčijski zvezi, s »šklaf dur«. Danes
dopolodne je bila razprava pred tukajšnje
okrajno sodnijo. Na prigovarjanje sodnika
je dobri tožitelj odpustil žalivcu; plačati
pa mora ta okoli 30 K troškov. Najbrže
ne poreče nobenemu Slovencu več »šklaf
dur«!

Povodenj. — Vsled velikega deževja
je Vipava prav močno narasla. V Dorn-
bergu je poplavlila njive, ki leže blizu mosta,
in odnesla mnogo rodovitne zemlje. Vse

njive, ki leže v nižini, je voda poplavlila.
V Ajdovščini je bila voda v nedeljo po-
poldne na glavni cesti nad 30 cm visoko.
V Vipavi je izstopila Vipava in udrila na
cesto in sicer v bližini »Pod skale«. Voda
je bila nad 50 cm visoko na cesti. Za
osebni promet so morali postaviti deske,
da so ljudje lahko šli ven iz hiš. Voda je
vdarila tudi v hiše in ljudje so bili v ne-
deljo po neči v velikem strahu, ker je pre-
nehoma deževalo.

Laške barabe na pokopališču v Pod-
gori. — Poročajo nam, da je bil na grobu
učit. Justina položen na dan Vseh svetni-
kov lep venec s slovenskimi trakovi, ki
so segali čez grob. Par laških barab,
starih okoli 18 ali 19 let, se je zbralo oko-
li groba in pljuvali so na trakove ter su-
vali z nogami v nje. Take sadove rodi
laška kultura! V Ločniku tak vandalizem,
da so zamazali slovenske napise na slov-
grobeh, v Podgori tako barabstvo izpri-
jene laške sodrge. Sramota na sramoto!
— Upamo, da orožniki naznanijo one
lumpe sodni oblasti.

Magistratni uradniki v Gorici tudi
niso zadovoljni s svojimi plačami. Zato so
te dni zopet zborovali: sklenili so prositi
povišanja plače za 5%; uradniki z akade-
miškimi študijami zahtevajo po 10 letih
službe dohodke VII. čin. razreda državnih
uradnikov; uradnikom VI. razreda se mora
dati avanzma do IV. razreda; zahtevajo
zboljšanje za redarje, zboljšanje gledč
pokojnine itd. Vse lepo in prav ali kako naj
se jim ugodi pri praznih mestnih bla-
gajnah?

Zrakoplovec Rusjan iz Gorice se
nahaja v Zagrebu, kjer prične v kratkem
z letalnimi poskusi. Družabnik njegov
Merčep pravi, da je upati, da se posku-
šnje obnesejo dobro.

Kapucini pa znajo. — (Iz mesta.) —
K nekemu podturnskemu Furlanu-poses-
niku je prišel kapucin in ga prosil, naj po-
maga s svojim konjem in vozom brezpla-
čno odstraniti material, ki se je nabral
pri podiranju stare kapucinske cerkve.
Furlan mu je na to odgovoril, da bi to
že storil, toda časa nima in drugič je on
tudi liberallec. Te izjave se pa ni
prav nič ustrašil kapucin, veselo je rekel
furlanskemu kmetu: »Saj ravno take lju-
di potrebujemo, in vi napravite dobro de-
lo, saj boste pomagali cerkev podirati in
ne zidati.« Kaj je hotel furlanski »liberal-
ni« kmet? Šel je kapucinu na lim in po-
magal brezplačno odvajati material po-
drte cerkve.

Ukradeno kolo. — V soboto popol-
dne od opoldne do 1½ je bilo ukradeno
že precej rabljeno Styria-kolo izpod stop-
nice v pritličju hiše št. 7. v Gosposki ulici.
Tekom let je izginilo od tam, kjer je velik
prehod, že precej koles.

Sokolski vestnik.

V prid »Sokolu« v Podgori priredi
društvo »Podgora« dne 20. t. m. ob 4. uri,
pop. pri Bregantu veselico, katere vsopred
priobčimo pravočasno. Čisti dobiček ve-
selice je namenjen »Sokolu«.

Nova sokolska društva. — Name-
stništvo je sprejelo na znanje pravila te-
lovadnih društev »Sokol« v Bovcu in v
Komnu. Tako čitamo v uradnem listu.

Politični pregled.

Sestanek ruskega carja z nemškim
cesarjem.

Te dni sta se sestala v Potsdamu ru-
ski car in nemški cesar. Obilo se piše o
tem sestanku. Nemški listi povdarjajo po-
sebnost važnost tega sestanka, češ, tako je
prišla Rusija zopet pod vpliv Nemčije. Za
časa aneksije Bosne in Hercegovine so se
bile razmere med Nemčijo in Rusijo mo-
čno ohladile, Nemčija je imela samo Av-
strijo na svoji strani. Ranjki angleški kralj
Edvard je bil znal izolirati Nemčijo in tudi
Rusijo je bil odtujil berlinski politiki. V
Revalu sta se bila sešla ranjki angleški
kralj in ruski car. Takrat so nemški listi
ubirali drugačne strune, vse drugače je do-
velo iz nemških ust kot pa doni sedaj, ko
sta se sešla ruski car in nemški cesar v
Potsdamu; češ, sedaj je konec angleškega
vpliva in dobro razmerje med Rusijo in
Nemčijo je zopet tu. Nemčija pa se ne za-
dovoljava samo z dobrim razmerjem, am-
pak hoče imeti tako razmerje, kakoršno

je na primer nasproti Avstro-Ogrski, v
katerem se diktira avstrijska notranja in
zunanja politika v Berlinu. Sedanjí ruski
car Nikolaj II. je nekak oboževatelj nem-
škega cesarja. Berlinski hipnotizem caru-
je dandanašnji na ruskem dvoru. Prija-
teljski listič ali nasvet iz Potsdama učin-
kuje več kot pa težnje in glasovi 150 mi-
lijonskega naroda. Na ruskem dvoru se
je po francosko, govori angleško, misli po
nemško; kar manjka tam, to je rusko.
Ruskega naroda politika se bori s po-
litiko ruskega dvora. Bili so časi, ko ni
bilo simpatij za Nemčijo na ruskem dvo-
ru. Aleksander II. je bil velik prijatelj Ho-
henzollernov, zato pa je rekel Bismark
leta 1876. »Vi, Nemci, toliko govorite o
hvaležnosti proti Rusiji, ali vendar veste,
da ako bi se bilo postopalo leta 1870, po
simpatijah belega ruskega naroda, bi bile
carske armade korakate proti Nemčiji,
ali so ravno carjeve simpatije
drugače odločile? Sin Aleksandra II. pa
je pokazal že kot prestolonaslednik, da
ne bo občudovalec Hohenzollernov. Ko
je stari car nekoč pri nekem dinerju hvalil
svoje prijatelje v Berlinu, je prestolona-
slednik demonstrativno vstal in odšel.
Aleksander III. je videl v Kronstadtu na
oklopnici admirala Gervaisa, ko je poslu-
šal odkrite glave marseljezo in nastala je
rusko-francoska zveza, ki je odgovarjala
simpatijam ruskega naroda. Nenadoma je
umrl slovanski car, Nikola II. pa se udaja
zopet nemškemu vplivu. Ali se posreči
Sasonovu, novemu zunanjemu ruskemu
ministru, da razbije berlinsko hipnozo?
Ruski narod želi politiko nove trozveze:
rusko-angleško-francoske. Tu pa vidimo
sestane v Potsdamu, od katerega si obe-
tajo Nemci najboljše uspehe. In vse to v
času, ko se Nemčija pripravlja na izva-
janje krute postave, nevredne nemškega
naroda, postave o ekspropriaciji poljskih
zemljišč. Nemčija je vesela vsled sestane-
ka v Potsdamu, češ, nemška volja v Be-
rolinu bo dirigirala odslej politiko ne le
na Dunaju ampak tudi zopet v Petrogra-
du. Kako dalekosežno in pomembno ter v
kako korist Nemčije je to, se ne da pove-
dati, ako namreč ostane kaj časa pri se-
danjih zvezah. Nadejamo pa se, da prodre
na površje na Ruskem končno slovanska,
ruska politika ter da pridejo časi, ko tudi
preneha sedanje vazalno stanje Avstrije
napram Nemčiji!

V ogrski delegaciji je govoril Košut
o Bosni in Hercegovini, povdarjaje, da
ima Ogrska vso pravico do Bosne in
Hercegovine ter da mora odločno zahtevati,
da se Bosna in Hercegovina pri-
klopi Ogrski.

Bosenski deželni zbor se je sešel
zopet včeraj. Predsedoval je novi pred-
sednik dr. Saivet beg Basagič. V svojem
nagovoru je rekel: V bratski slogi hoče-
mo čuvati dostojanstvo zbornice in Bog
bo blagoslovil naše delovanje.

Protj slovenskemu pouku veronauka
v koroškem deželnem zboru. — V seji
včeraj je bilo govora o peticiji občine
Borovlje za uvedbo nemškega pouka v
veronauka na tamkajšnji šoli. Referent
šol. odseka baron Aichelburg je napadal
kateheta v Borovljah, da se peča z agi-
tacijo za slovenski jezik v šoli, ko pou-
čuje veronauk slovensko! Nemci hočejo
odpraviti še pouk veronauka v slovenšči-
ni, kjer je še!

Za papeža in protj Nathanu. — Na
Dunaju se je vršil v nedeljo velik shod
kršč. socialcev, na katerem so reagirali
na govor župana Nathana v Rimu 10.
sept., v katerem je baje žalil papeža. Nav-
zočih je bilo na shodu tudi več škofov,
tudi goriški nadškof je bil navzoč. Govo-
rili so jako bojevitno, posebno dumajski
podžupan Porzer. Umešali so v to reč
tudi razmerje med Italijo in Avstrijo ter
govorili, kakor da je Avstrija dolžna pri-
jeti za orožje ter vrniti papežu nekdanje
papeške dežele!!! Drugoga nujnejšega
opravila nima Avstrija po mnenju teh
zborovalcev!

Razne vesti.

Čenstohov. — Sekcijski načelnik v
ruskem ministerstvu notranjih del, Pe-
trov, je uradoma obiskal prošli samo-
stan v Čenstohovu. Napram nekemu
uredniku lista »Novo Vremja« je povedal,
kako razkošno so menihi živeli. 19 du-
hovnikov je imelo 40 služabnikov. Vsak

menih je imel dve bogato opravljene sobi.
Posebno odpar je na celih samostanovnat
Rejman, so menihi živeli posvetno in ra-
zuzdano.

Senzacionalen proces proti duhov-
niku morilcu. — V Reggio di Calabria se
vrši senzacionalen proces. Leta 1908 je
duhovniku Albanosé v cerkvi, ko je pil
pred oltarjem iz keliha vino, postalo naen-
krat slabo. Zaklical je mežnarju: »Pi iz
keliha!« in mežnar se je pozivu duhovni-
ka odzval. Oba sta takoj nato umrla.
Preiskava je dognala, da je duhovniški
sobrat Naso pomešal med vino strup. Se-
daj je Naso obtožen umora.

Uvedba razporeke na Portugalskem.
— Te dni je portugalski uradni list pri-
nesel dekret, s katerim se razglša uvedba
razporeke na Portugalskem. Klerikalci,
kričitel!

Češka visoka politična šola in tečaj
za žurnaliste v Pragi. — V kratkem se
ustanovi v Pragi češka visoka politična
šola, na kateri bodo predavali češki vse-
učiliški profesorji in ugledni politični stro-
kovnjaki. S to visoko šoo bo združen tudi
poseben tečaj za žurnaliste.

Zapuščina Mark Twainova. — Iz
urejenih listin pred kratkim umrlega ame-
riškega humorista Mark Twaina se da
posneti, kako veikansko premoženje si je
pridobil Mark Twain s svojim pisatelj-
vanjem. Cela zapuščina se čeni na tri mi-
ljone kron. Večji del premoženja je na-
ložen v akcijah in papirjih, med tem se
nahaja 50 deležev Mark Twain Publishing
Company, lastnice založbene pravice
vseh del umrlega pisatelja. Izvedenci ce-
nijo vrednost te pravice okroglo na en mi-
ljon. Posestvo se čeni na 400.000 K, bi-
blioteka na 10.000 K. Edina dedna nasled-
nica je Mark Twainova hčerka, soproga
ruskega filantista Osipa Gabriloviča.

Krščansko socialni učitelj telovad-
be. — Lani se je vložila ovadba proti
32 letnemu Viljemu Ortner na Dunaju, da
se je proti gojencem deškega zavetišča v
Hernalsu, koji so bili izročeni njegovemu
nadzorstvu, nespodobno vedel. Preiska-
va proti učitelju pa se je ustavila, ker ni
bilo pravega dokaza za gornjo trditev. —
Letos marca pa je spet trdilo več gojen-
cev »nemško krščanskega« tefo-
vadnega društva, da se je oni
učitelj zopet na enak način pregrešil.
Začela se je zopet preiskava vsled, ka-
tere je bil učitelj obtožen radi hudodel-
stva zoper pravost. Sodnija je obsodila
obtoženega na 6 mesecev ostrega zapore.
O tem uzornem »krščanskem učitelju!
»Novi čas« najbrže ne bo nič poročal!

Morilec Hayek. — 1. marca je umoril
delavec Hayek kamnoseškega mojstra
Krikavo v Cerhovicu (na Češkem) s se-
kiro in ga oropal za 400 K. Zaman so ga
iskali. Te dneve se je zglasil pri berlins-
ki policiji mož, ki je rekel, da je roparski
morilec Hayek s Češkega, da je koj po
umoru zbežal v Braziljo, kjer pa ni dobil
nobenega dela. Na policiji je bil aretiran
in po fotografiji spoznan za pravega mo-
rilca.

Izpopolnitev zrakoplovov. — Da so
nekateri zrakoplove izpopolnili z brez-
žičnim brzojavom, je že znana stvar.
Manj znano utegne biti, da so se kine-
matografske slike popolnoma posrečile z
zrakoplova, kar bo velike važnosti pri
vojaških letalnih strojih, ko polete čez
kako trdnjavo.

Kongres mest se vrši na Dunaju. Za-
stopana je tudi Gorica. — V zadnji seji
so se izrekli za uvoz mesa iz Argentine,
za odprtje mej, znižanje carine na uvoz
ter za povzdigo živinoreje!

89.467 K je dovolil nemški »Schul-
verein« v zadnjih dveh sejah za pone-
mčevanje ob naših mejah.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas
obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln.
Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici,
katerih se težal (in celo v mestu) nihče ne pozna, ko
nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Spretnega krojaškega pomočnika

sprejmite takoj Ivan Golob, krojaški mojster v
Solkanu.

Na prodaj sta 2 hiši (ob glavni cesti) s pro-
stornim dvoriščem, 2 vinogor-
dina in gozdom. — Pojasnila daje Al. Reja,
Kozana 102.

Poživilja tok krvi,
delovanje živcev, utrjuje kožo
proti prehlajenju.

Izvrstno za umivanje glave, ust in
obraza. Izborno sredstvo proti
zobobolu.

FRANCOSKO ŽGANJE „DIANA“

Vaš zdravnik

vam priporoča francosko žganje „Diana“, ker je prepričan o velikih prednostih tega žganja za disinficiranje ust in osvežujočega upljava na kožo, ki ga povzroča dodatek Mentola. Glavna snov franc. žganja „Diana“, je dvakrat destilirano vinsko žganje.

Pri nakupu pazite na znamko. Vsaka steklenica nosi na zamašku in na plombi vžgano gorenjo varstveno znamko.

Domači prijatelj

v pravem pomenu besede, je francosko žganje „Diana“ in to vsled svoje osvežujoče moči, nizke cene in vsestranske uporabnosti.

CENE: 1 mala steklenica . . . K — 50
1 srednja „ . . . „ 1-20
1 velika „ . . . „ 2-40

Prodaja se v vseh trgovinah na drobno. Kjer bi se ne dobilo, naj se obrne na „Diana“, izdelava franc. žganja družba z. o. z. Dunaj, I., Hohenstaupfeng 30.

Delajte svojo narodnjaško dolžnost in rabite v svoji domačiji samo

Družbeno toaletno milo in stearinove sveče,

katere izdeljuje v korist Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

J. Pilnáček,

tovarnar, Hradec Králové, Češko.

Ti izdelki se dobivajo pri sledečih tvrdkah: V Gorici: Fran Cink Raštelj, Josip Kutin, Semeniška ulica, Toroš, Drobnič in drug, Albert Tušar Raštelj. Pri Sv. Luciji: Ignacij Fratnik. V Tolminu: A. J. Vrtovec, Henrik vitez pl. Ziernfeld.

Zahtevajte odločno!

Sto let je on živel pošteno, stal v grobu je z nogo že eno, zrl smrti je mirno v oko — imel je na nogi

„OHO!“

P. S. — Trdka J. Medved plača za vsako novo odobreno kitico o čevljih „OHO“ 20 vin. „družbi sv. Cirila in Metoda“. Dijaki dobe nagrado izplačano.

Največjo zalogo pohištva na Goriškem z lastno mizarstvo in tapetarsko delavnico ima

Anton Breščak v Gorici

v Gosposki ulici št. 14 (v lastni hiši).

Velika izber žimnic, blazin za pod glavo, ogledal, slik, okvirjev, stolic. itd. ter vse potrebno za hišno opravo.

Cene konkurenčne, ker prodaja blago lastnega izdelka.

Oglejte si zalogo in prepričajte se!

M. Šuligoj,

urar

v Gorici, Via della Barriera šte. 43 (pri državnem kolodvoru)

priporoča slav. občinstvu svojo zalogo švicarskih žepnih in stenskih ur, šivalnih strojev vsakovrstnih sistemov, dvo-koles „Puch“, „Steierwaffenrad“ itd. Zastopstvo tovarne orkestrionov in gramofonov.

Vse pod večletno garancijo.

Ustanovljena trdka 1866.

J. Drufovka — Gorica

Gosposka ulica 3.

Tovarniška zaloga usnja ter potrebnih za čevljarje. — Usuje za sedlarje in knjigoveze i. t. d.

Lastna strojarna v Černičah.

Odlikovana tovarna nadplato.

Prodaja se skoraj nova hiša

v Št. Petru pri Gorici.

Ista se nahaja ob državni cesti in v bližini kolodvora. Jako pripravna za gostilno. — Obsega 1 nadstropje, podstrežje in klet. Pri hiši je lep vrt. — Voda v hiši. — Natančen naslov pové naše upravnistvo.

Valerij Simčič — Dobrovo

pekovski mojster

priporoča cenj. gg. obmejnim gostilničarjem svoj izvrsten kruh in razno drugo pečivo.

Cene konkurenčne. Izdelek čist in dober. Postrežba strogo slovanska.

Prodaja se velika hiša

z zemljiščem

ob glavni cesti v Tržaški ulici št. 13.

Natančneje se izve

pri lastniku Ivanu Ušaj, istotam.

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante, Bakarska vodica.

Gennaro Ossoinack

odlikovana klet šampanjca

Gorica, Via G. Carducci št. 6.

Na zahtevo se pošlje cenike.

Odda se v najem

v mestu

lokal za trgovino

v katerem je bila že nad 20 let trgovina z železnino.

Naslov pové upravnistvo „SOČE“

Edina slovenska kislá voda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katarje v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezní v ledvicah in mehuru ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilo, temveč je tudi osvežujoča

namizna kislá voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbnístvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposke ulice št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78.

Račun pošne hranilnice šte. 837.315.

Ne občnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo združnikom na vknjižbe po 5%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadrúžnikov 1891 z deleži v znesku 85.371 kron. — Hranilne vloge: 1.654.661.17. Posojila: 1.643.638.— — Rezervni zaklad: 91.740.59. — Vrednost hiš: 254.416.72.